

Autorky: L. Bičíštová, Z. Janoušková

Věci a osoby ve třídě

Výukový materiál vznikl v rámci pracovní skupiny s pedagožkami z prvního stupně. Cílem bylo vytvořit takové materiály, které by umožnily začlenit výuku žáků s odlišným mateřským jazykem do běžné výuky ve třídách.

Materiál můžete používat od 2. třídy. Obsahuje základní slovní zásobu a jazykové učivo ke komunikačnímu okruhu ze školního prostředí – věci a osoby ve třídě. Je vhodný jako odrazový můstek do začátků.

Můžete použít

- pro práci s žáky ve 2.–4. třídě, kde jsou čeští žáci spolu s žáky s OMJ
- pro samostatnou práci s žáky s OMJ, jakéhokoli věku
- pro práci se skupinou žáků s OMJ (při doučování, v jazykovém kurzu)

Materiál obsahuje obrázkový slovníček, výchozí text a cvičení na upevnění gramatiky a slovní zásoby. Celý materiál obsahuje slovní zásobu uvedenou v obrázkovém slovníčku, a proto mohou žáci pracovat i samostatně. Karty ze slovníčku se slovní zásobou se dají podle potřeby použít na jakékoli jazykové učivo pro české žáky i žáky s OMJ.

Materiály vznikly v rámci pracovní skupiny v organizaci META, o. p. s., z diskusí a spolupráce mezi učitelkami na ZŠ, lektorkami češtiny pro cizince a pedagogickými pracovníci z METY. Vytvořily je paní učitelky z 1. stupně pro své žáky a ve svých třídách je používaly. Úspěšně vyzkoušená je práce s nimi i v kurzech češtiny pro cizince, které pořádá META, o. p. s.

Obsahový cíl:

- Žák vyjmenuje a pojmenuje věci a osoby ve třídě.
- Žák porozumí krátkým a jednoduchým instrukcím (př. *Vypni počítač!*)
- Žák vyhledá v textu klíčová slova a informace a odpoví na otázky.
- Žák na základě frázi a jazykových struktur vypráví o sobě.

Jazykový cíl:

- Žák pojmenuje a zapisuje nová slova a spojí je s obrázkem (významem).
- Žák použije slovo v krátké větě.
- Žák k sobě přiřadí slovo napsané malým tiskacím písmem, velkým tiskacím a vázaným písmem.
- Žák rozlišuje měkké a tvrdé hlásky, do známých slov doplňuje *i, í, y, ý*.
- Žák vypíše slova s krátkými a dlouhými samohláskami.
- Žák spojí mužský a ženský rod.
- Žák určí rod podstatného jména.

Slovní zásoba:

věci, osoby, tabule, lavice, židle, stůl, umyvadlo, mapa, hodiny, konvička, květina, koš, okno, dveře, obraz, počítač, skříň, stěna, zásuvka, učitel, učitelka, spolužáci, spolužák, spolužačka, dívka/holka, chlapec/kluk, žák, žákyně;

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Autorky: L. Bičíštová, Z. Janoušková

měkké souhlásky, tvrdé souhlásky, krátké samohlásky, dlouhé samohlásky, mužský/ženský/střední rod, pomnožná podstatná jména; Vietnam, sestra, báseň, anděl, podzim, zpívá, maluje, učí se, těší se, kamarád

Jazykové struktury:

To je/Jsou ..., Tady je/Jsou ...;

Pojď k tabuli! Sedíme v lavicích. Vstaň ze židle! Pojď ke stolu! Umyj se v umyvadle! Ukaž na mapě! Kolik je hodin? Natoč vodu do konvičky! Zalij květiny! Vyhoď odpadky do koše! Otevři okno! Zavři dveře! Narovnej obraz! Vypni počítač! Vyndej ze skříně! Sundej ze stěny obraz! Zasuň do zásuvky! Poslouchej učitele! Poslouchej učitelku! Pomoz spolužákovi! Pozdrav dívku! Jsou to šikovní chlapci. Máme nového žáka. Máme novou žákyni.;

Měkké/tvrdé souhlásky jsou ..., Po ... se píše tvrdé Y / měkké I. ... je mužský/ženský/střední rod.;

Jmenuje se ..., Je z ..., Je mu ..., Chodí do ... třídy., Má ... sestry. Má rád ..., Rád ...; ... znamená v češtině ..., Jmenuju se ..., Jsem z ..., Je mi ... let. Chodím do ... třídy. Mám rád/a ..., Rád/a ...

Metodické doporučení k práci s materiálem (jak pracovat s tabulkami, obrázkovým slovníkem)

- lze vybarvovat (žáci), zvýrazňovat koncovky a jiné gramatické kategorie (předem učitel nebo žáci v průběhu)
- žáci si tabulky ponechají jako osobní složku, která jim zůstává

Rozstříhat na čtverečky a

- spojovat
- hrát pexeso
- fráze přiřazovat k obrázkům
- chňapačka (se slovy i s frázemi)
- chodička, chumelenice, vyměňovačka (viz Univerzální aktivity)
- ala kvarteto (vytváření nějaké skupiny)
- skládání do skupin podle gramatické charakteristiky (zda se mění nebo nemění konec slova ve frázi – čili je-li slovo v jiném pádě než prvním)
- skládání do skupin podle věcné souvislosti (ovoce, předměty, místnosti... + co patří do penálu...)
- třídění podle počtu slabik
- třídění podle písmene na začátku slova (tvrdé, měkké, obojetné, podle abecedy)

Odstříhnout sloupec a

- doplňovat sloupec
- procvičovat psací písmo

Používat jako slovník

Používat k práci s frázemi, větami

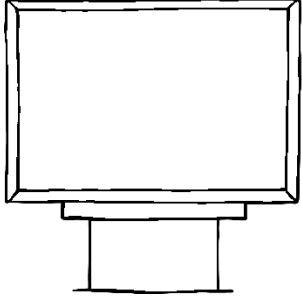
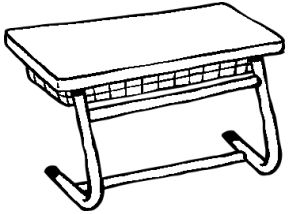
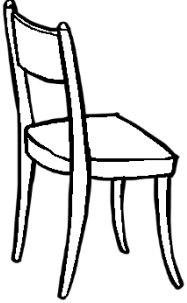
- práce s rozstříhanou tabulkou
- tvorba dalších frází
- vyprávění

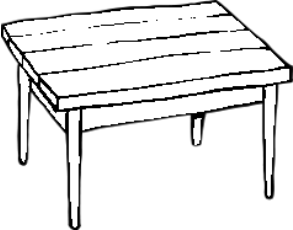
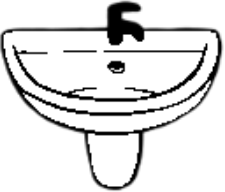
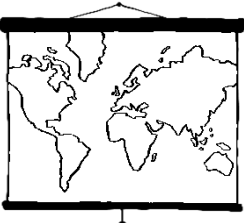
Čtení, dramatizace

Dostupné z portálu www.inkluzivniskola.cz, vytvořeného společností META, o.p.s. za finanční podpory Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR. Provoz portálu je spolufinancován z prostředků Evropského fondu pro integraci státních příslušníků třetích zemí.

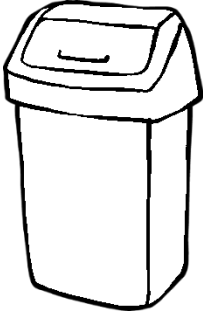
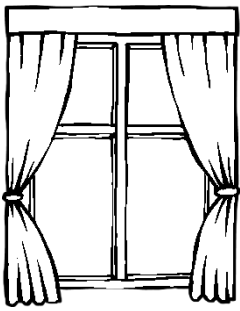
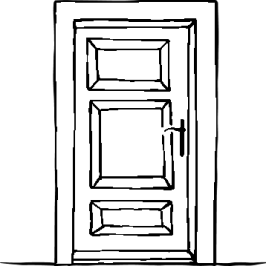

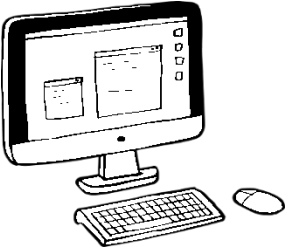
VĚCI A OSOBY VE TŘÍDĚ

obrázek	tiskace malé	TISKACE VELKÉ	<i>psace</i>	fráze/pokyn
	tabule	TABULE	<i>tabule</i>	Pojď k tabuli!
	lavice	LAVICE	<i>lavice</i>	Sedíme v lavicích.
	židle	ŽIDLE	<i>židle</i>	Vstaň ze židle!

	stůl	STŮL	<i>stůl</i>	Pojď ke stolu!
	umyvadlo	UMYVADLO	<i>umyvadlo</i>	Umyj se v umyvadle!
	mapa	MAPA	<i>mapa</i>	Ukaž na mapě!

	hodiny	HODINY	<i>hodiny</i>	Kolik je hodin?
	konvička	KONVIČKA	<i>konvička</i>	Natoč vodu do konvičky!
	Květina	KVĚTINA	<i>květina</i>	Zalij květiny!

	<p>koš</p>	<p>KOŠ</p>	<p><i>koš</i></p>	<p>Vyhod' odpadky do koše!</p>
	<p>okno</p>	<p>OKNO</p>	<p><i>okno</i></p>	<p>Otevři okno!</p>
	<p>dveře</p>	<p>DVEŘE</p>	<p><i>dveře</i></p>	<p>Zavři dveře!</p>

	obraz	OBRAZ	<i>obraz</i>	Narovnej obraz!
	počítač	POČÍTAČ	<i>počítač</i>	Vypni počítač!
	skříň	SKŘÍŇ	<i>skříň</i>	Vyndej ze skříně!

	<p>stěna</p>	<p>STĚNA</p>	<p><i>stěna</i></p>	<p>Sundej ze stěny obraz!</p>
	<p>zásuvka</p>	<p>ZÁSUVKA</p>	<p><i>zásuvka</i></p>	<p>Zasuň do zásuvky!</p>
	<p>učitel</p>	<p>UČITEL</p>	<p><i>učitel</i></p>	<p>Poslouchej učitele!</p>

	učitelka	UČITELKA	<i>učitelka</i>	Poslouchej učitelku!
	spolužáci	SPOLUŽÁCI	<i>spolužáci</i>	Pomoz spolužákovi!
	dívka holka	DÍVKA HOLKA	<i>dívka holka</i>	Pozdrav dívku!

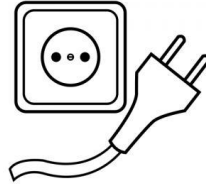
	<p>chlapec kluk</p>	<p>CHLAPEC KLUK</p>	<p><i>chlapec kluk</i></p>	<p>Jsou to šikovní chlapci.</p>
	<p>žák</p>	<p>ŽÁK</p>	<p><i>žák</i></p>	<p>Máme nového žáka.</p>
	<p>žákyně</p>	<p>ŽÁKYNĚ</p>	<p><i>žákyně</i></p>	<p>Máme novou žákyni.</p>

VĚCI A OSOBY VE TŘÍDĚ

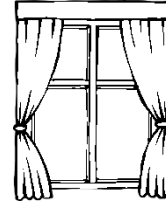
1. Co je to? Napiš k obrázkům slova:

1. _____

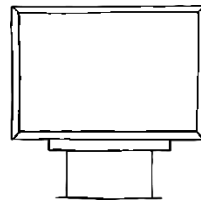
2. _____

3. _____

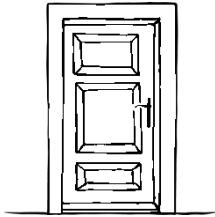
4. _____

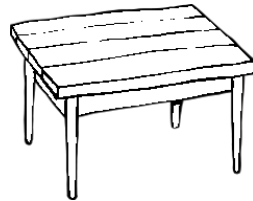
5. _____

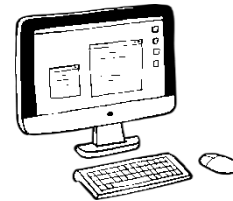
6. _____

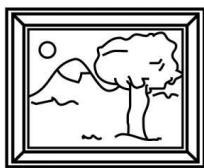
7. _____

8. _____

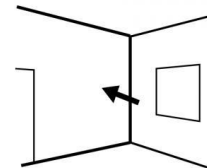
9. _____

10. _____

11. _____

12. _____

2. Obrázky vybarvi!

3. Zopakuj si měkké a tvrdé souhlásky a napiš je:

měkké: _____

tvrdé: _____

4. Doplně do textu správné i/í, y/ý. Můžeš pracovat podle obrázků.

Jana je milá d__vka. Na stěně visí hod__n__, které ukazují 12 hod__n.
Ulož věc__ do skř__ně. Posad' se na ž__dli. Nalij vodu do konvičk__ a zalij
všechn__ květ__n__. Pan uč__tel mě vyvolal k tabuli. Vš__chni spolužác__
jsou dnes ve škole. Martin a Pavel jsou oba moc š__kovn__ chlapc__.
Zavř__ prosím dveře. Sundej prosím ten obraz ze stěn__. Při hod__ně sedíme
vš__chni v lavic__ch. Vypn__ ten druh__ poč__tač.

5. Vypiš ze slovní zásoby:

slova s krátkými samohláskami a, e, i, o, u, y

slova s dlouhými samohláskami á, é, í, ó, ú, ů, ý

6. Spoj mužský a ženský rod:

učitel

dívka

žák

učitelka

chlapec

spolužačka

spolužák

žákyně

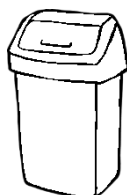
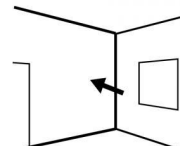
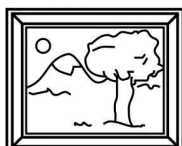
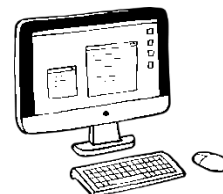
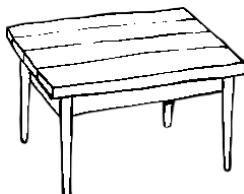
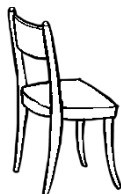
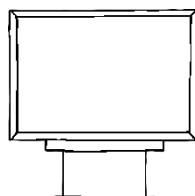
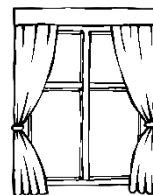
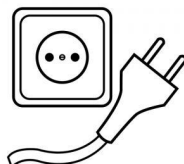
Rod podstatných jmen:

Mužský rod = TEN (-tel, -l, -č, -ž, -s, -c, -k, -d...)

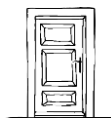
Ženský rod = TA (-a, -e) Pozor: skříň

Střední rod = TO (-o)

7. Zakroužkuj obrázky: modře mužský rod, červeně ženský rod, zeleně střední rod

Podstatná jména pomnožná = mají jen množné číslo (TY)

dveře

hodiny

8. Čti:

Ve třídě je nový žák. Jmenuje se Thu. Je z Vietnamu. Neumí česky. Je mu 10 let. Chodí do třetí třídy. Má dvě sestry. Jmenují se Thi a Tuyen. Thi znamená v češtině báseň, Tuyen znamená anděl. Thu je v českém jazyce podzim. Thu se rád učí. Má rád matematiku. Hezky zpívá a rád maluje. Těší se na nové kamarády.

9. Zakroužkuj správnou odpověď ANO – NE:

Je Thu ve škole nový?	ANO – NE
Je Thu z Číny?	ANO – NE
Umí česky?	ANO – NE
Maluje rád?	ANO – NE
Chodí do 5. třídy?	ANO – NE
Učí se Thu rád?	ANO – NE
Má Thu jednu sestru?	ANO – NE
Má Thu rád matematiku?	ANO – NE
Zpívá hezky?	ANO – NE
Je mu 8 let?	ANO – NE

10. Odpověz na otázky (celou větou):

Jak se nový žák jmenuje? _____

Odkud je? _____

Kolik mu je let? _____

Do které třídy chodí? _____

Kolik má sester? _____

Co znamenají jejich jména? _____

Co znamená Thu v českém jazyce? _____

Který předmět má rád? _____

11. Vyprávěj podobně o sobě.

Jmenuju se ...	Jsem z ...
Je mi ... let.	Chodím do ... třídy.
Mám rád/a ...	Rád/a ...

Zdroje obrázků:

Autoři obrázků: Vojtěch Šeda, © META, o. p. s.

Autor piktogramů: Sergio Palao, ARASAAC (<http://arasaac.org>), CC (BY-NC-SA)